

Våre veger

TEMA:
TRAFIKK-
SIKRING

» **FALSK TRYGGHET:**

**Fotgjenger-
feltene
bør fjernes**

» **VILTPÅKJØRSLER:**

**De dyre
tragediene**

De har bygd landets mest lønnsomme veg

» **PROFILEN:**

**Gunnar Lindberg,
direktør i TØI**

» **KOMMUNALE VEGER:**

**Fritt fram for
privatisering**

» **NORDENS STØRSTE FAGBLAD FOR VEG, ANLEGG OG TRAFIKK**

Fritt fram for privatisering

Flere og flere kommuner ønsker å nedklassifisere vegene til å bli private. Og egentlig har kommunene ganske stort spillerom.

TEKST OG FOTO: BJØRN OLAV AMUNDSEN

Advokatfullmektig Linn Vårhus Sørhaug i advokatfirmaet Grette har skrevet boka «Veiprivatisering». Skriftet er basert på hennes masteroppgave som ble skrevet mens hun var ansatt som vitenskapelig assistent ved forskningsgruppen for naturressursrett ved Universitetet i Oslo.

– Kommunene har adgang til å privatisere kommunale vegger, og slik regelverket blir praktisert er det ikke adgang til å klage for brukerne, forteller hun.

– Det kan også hevdes at nedklassifiseringsvedtak har direkte virkning overfor private brukere og at det dermed er et enkeltvedtak og kan påklages. Men kommentarutgaven til veiloven sier at slike vedtak ikke er enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, og dermed ikke kan påklages. Men man må se på hvilken virkning vedtaket har, og da er det gode grunner for å anse et vedtak om nedklassifisering av kommunal veg som et enkeltvedtak, sier Sørhaug.

Må overta dårlige vegger

– Kommunene kan også privatisere veldig dårlige vegger, siden det ikke stilles noen krav om vegens standard i lovverket. Men her kan vi trekke paralleller til dansk rett. Folketinget endret dansk veglov i 2010, blant annet med å stille krav til at kommunale vegger skal ha en forsvarlig standard før statusen til vegen endres, sier hun.

– Hva bør oppsittere og brukere av vegene tenke på?

– De bør se på hvilke kriterier som er lagt til grunn for privatisering, og finne ut hvem som eier vegggrunnen. Mange norske kommuner har utarbeidet klare kriterier for hva de legger vekt på ved privatisering. For eksempel at de vil privatisere der det er færrest brukere, eller der det er lange bygdeveger, eller de vegene som ikke har offentlig interesse, sier Sørhaug.

Hvem eier vegen?

– Men det viktigste er å finne ut hvem som eier vegggrunnen. Utgangspunktet i veiloven er at kommunen har eieomsrett til kommunal veg. Oppsitterne bør sjekke at vegen faktisk har vært i kommunal eie, særlig hvis den opprinnelig har vært privat. Ganske mange av de vegene som nå er gjenstand for privatisering har nemlig vært private opprinnelig, sier hun.

– Generelt vil jeg si at det ofte er en fordel for oppsitterne å få til løsning med kommunen om å overta eien-

domsretten til vegen – og deretter danne et veglag, hvor alle deltagere har sine plikter, sier hun.

Naturskadeerstatning er også et poeng i sammenheng. Hvis vegen blir tatt av skred eller flom, så finnes det store muligheter for å få statlig erstatning til private vegger. Men erstatning er ingen selvfølge om vegen er offentlig eid. Det kan være et argument for at en privatisert veg også bør eies av veiens brukere og ikke av det offentlige, ifølge Sørhaug.

– Men kommunene sitter med bukten og begge endene når det gjelder privatisering?

– De gjør det. De gir ofte kommunale tilskudd til vegene, og de kan sette vilkår for bruk, for eksempel ved å kreve at vegen skal være åpen for allmenn ferdsel. Private vegereiere kan da ilegge bompenger, men da skal kommunen godkjenne gebyrene, sier hun.

Ny matrikkellov

Oppsittere og brukere bør også kartlegge om vegen er utskilt som egen matrikkelenhet.

– Det kom ny matrikkellov med forskrifter for få år siden. Da ble det enklere for det offentlige å matrikkelføre vegggrunn som sin egen, med overgangsordninger som gjaldt ut 2012. Jeg tror mange kommunale vegger ble matrikulert høsten 2012, og det kan være at en del av dem har skjedd på feil grunnlag. Da kan kommunen risikere følgende: Den ønsker å privatisere dagens kommunale veg, men grunneiere kan hevde at vegen er matrikulert på feil grunnlag, sier hun.

– Vedlikeholdsplikt er også et moment: Plikten til å delta i vedlikehold av privat veg gjelder kun for brukere, ikke for den som eier vegen. Hvis kommunen er eier og ikke bruker av vegen, trenger den ikke å betale ei krone i vedlikehold, sier Sørhaug. ☹

» FAKTA

Linn Vårhus Sørhaugs bok «Veiprivatisering. En redegjørelse for regler om privatisering av kommunale veier» er utgitt i 2014 som skriftserie 194 ved Institutt for privatrett, Juridisk fakultet, Universitetet i Oslo.

Institutt for privatrett
Skriftserie 194
2014

Linn Vårhus Sørhaug

Veiprivatisering
En redegjørelse for regler
kommunale veier

For forskningsgruppe i r...

Advokatfullmektig
Linn Vårhus Sørhaug
mener at kommunene
har stort spillerom.

N Norgeodesi AS

Spectra planlaser komplett

LL 100, helautomatisk planlaser.
Komplett i koffert med laser-
mottaker, stativ og nivellerstang.

Alt i en koffert!

Spectra en fallslaser

GL 412, 1 falls laser
m/fjernkontroll og mottaker
m/mm avlesning.

Spectra alt i en laser

UL 633, universal Laser - for alt: Eks.:
plan, 2 faller, grøfte-, interiør-, vertikal-,
lodd-laser. Inkl. fj.kontroll og mottaker
m/mm avlesning.

23.900,-

GPS Entreprenørpakken

Brukervennlig og med beste

GPS-GNSS teknologi

Spectra Precision® er letteste nettverks GNSS
rover med cm presisjon - helt kabelfri. Nå
med mulighet for å koble til PC geo radio

For bl.a.:

- Innmåling av traseer/ledningsdata
- Utsetting av punkter, (vei)linjer, plandata
- Terrengprofilering og volumberegning

Veil. pris 120.000,- eks. mva.

Måleboken T41 m/ Survey Pro® programmet på norsk og støtter norske formater og koordinatsystemer. Cpos (eller andre nettverkløsninger) kommer i tillegg

Alle priser er eks. mva.

Sjekk ut vår
nye og moderne
nettside!

N Norgeodesi AS

Hovedkontor:

Ringeriksveien 155 - 157
Postboks 91,
1313 Vøyenenga
Tlf: 67 15 37 80
Faks: 67 15 37 99

Avd.: Bergen Liamyrene 20, 5132 Nyborg
Tlf: 55 53 87 40 Faks: 55 53 87 41

Avd.: Trondheim Terminalen 10, 7080 Heimdal
Tlf: 72 59 92 80 Faks: 72 59 92 85

Avd.: Sandnes Kvernelandsv. 143B, 4323 Sandnes
Tlf: 51 81 18 70 Faks: 51 81 18 78

NORMANN OLSEN MASKIN AS

representerer Spectra lasere, samme kontakt info. som Norgeodesi AS